

Rezumatul Proiectului instituțional "Promovarea și implementarea practică a bioeticii medicale în Republica Moldova" (2015-2018)

Proiectul a avut drept scop promovarea facilă a cunoștințelor și principiilor de bază ale bioeticii și implementarea eficientă a acestora în spațiul medical și farmaceutic din R.Moldova.

Se presupune realizarea următoarelor obiective: 1) identificarea, analiza și discutarea în cadrul forurilor științifice republicane, inclusiv și cu participare internațională a celor mai recente idei în domeniul bioeticii contemporane; 2) investigarea variantelor teoretice optime pentru punerea în aplicare practică a reperelor bioetice în spațiul medical și farmaceutic autohton; 3) elaborarea instrumentarilor aplicative în vederea implementării în practică a metodelor bioetice de promovare a calității vieții și sănătății în R.Moldova; 4) elaborarea și editarea ghidurilor, manualelor, elaborărilor științifice și publicațiilor periodice în domeniu; 5) pregătirea și perfecționarea cadrelor abilitate în domeniul bioeticii

Conceptul-cheie al proiectului reprezintă structurarea unui sistem de principii, imperative morale specifice activității medicale din R.Moldova, ce ar contribui la creșterea autorității medicului și încrederea pacientului, precum și ridicarea calităților morale individuale ale medicului ce ar conduce la depășirea, evitarea greșelilor medicale cauzate de lipsa culturii morale, sporind astfel nivelul asistenței medicale și calității acestuia. În vederea realizării acestui deziderat membrii echipei de cercetare au realizat activități orientate spre atingerea obiectivelor propuse.

1. Au fost identificate, analizate și discutate în cadrul forurilor științifice republicane, inclusiv și cu participare internațională a celor mai recente idei în domeniul bioeticii contemporane. Pe parcursul anilor 2015-2018 au fost editate de către echipa de cercetare: Culegeri de articole științifice (7 culegeri de materiale științifice ale conferințelor naționale și naționale cu participare internațională); editarea unei culegeri internaționale; articole în culegeri naționale (41) și internaționale (6); rapoarte / teze publicate în cadrul manifestațiilor științifice naționale (13), naționale cu participare internațională (1) și internaționale (29); articole în reviste naționale de categoria B (2) și categoria C (1); articole în reviste editate în străinătate (2); capitole în culegeri internaționale (2). Pe parcursul perioadei 2015-2018, în cadrul proiectului au fost organizate (sau organizate în parteneriat cu alte instituții naționale și internaționale) 12 evenimente științifice: conferințe naționale cu participare internațională, seminare naționale, o conferință internațională, un workshop ș.a. Membrii echipei de cercetare au participat la 16 evenimente științifice și instructiv-educative în circa 8 centre științifice în domeniul bioeticii de peste hotare. În total au fost realizate 31 de mobilități: stagii de cercetare sau științifico-didactice, participări la seminare, conferințe, școli de vară, ateliere de lucru etc.

2. Au fost investigate variantele teoretice optime pentru punerea în aplicare practică a reperelor bioetice în spațiul medical și farmaceutic autohton. În acest sens, pe lângă metodele teoretice, au fost folosite metode empirice, îmbinând metode cantitative și calitative pentru studierea primară a problemelor actuale în bioetică. Astfel pe parcursul anului 2015-2016 a fost desfășurat studiul sociologic la instituțiile medico-sanitare din republică, în rezultatul cărora au fost acumulate date, informații, probleme, dificultăți relevante domeniului bioeticii medicale din Republica Moldova, care au fost folosite la etape ulterioare ale proiectului în scopul elaborării metodologiei implementării și promovării principiilor bioetice.

3. Au fost elaborate instrumentele aplicative în vederea implementării în practică a metodelor bioetice de promovare a calității vieții și sănătății în R.Moldova. Acestea includ suporturi de curs / Manuale / Compendiuri/ Ghiduri pentru instituțiile de învățământ universitare și programele postuniversitare. În baza rezultatelor cercetărilor au fost elaborate curriculele pentru cursurile de „Antropologia și filosofia medicinei”, „Bioetică”, „Comunicarea și comportamentul în medicină”. Elaborarea portalului informativ online www.bioetica.md, care include informații și actualități din domeniul bioeticii medicale din Republica Moldova, precum și baza de date și Enciclopedia de bioetică, fiind accesibil publicului larg pentru informare și documentare în domeniul bioeticii medicale. Inaugurarea Centrului de Consultanță în domeniul bioeticii în parteneriat cu Centrul de Bioetică din Republica Moldova în incinta Catedrei de Filosofie și Bioetică a USMF „N.Testemițanu”.

4. Au fost elaborate și editate ghiduri, manuale, elaborări științifice și publicații periodice în domeniu: Filosofia medicinei (cu elemente de bioetică medicală). Suport de curs; Antropologie medicală (cu elemente de bioetică). Suport de curs. În curs de apariție; Ghid practic de bioetică medicală. În curs de apariție; Comunicare și comportament în medicină (cu elemente de bioetică). Suport de curs.; Bioetică: repere teoretico-metodologice. Compendiu.; Bioetică. Curs de bază: Manual.; Bioetică: teorie și practică. Suport de curs. Manualele sunt destinate cadrelor medicale în formare și în exercițiu.

5. Au fost pregătite și perfecționate cadrele abilitate în domeniul bioeticii

Au fost elaborate 3 cursuri noi: „Antropologia și filosofia medicinei”, „Bioetică” și „Comunicare și comportament în medicină” pentru medicii. De asemenea au fost predate modulul aspecte filosofice, psiho-sociale și bioetice ale îngrijirilor paliative în cadrul programelor universitare pentru studenți și medici de familie. Au fost susținute cicluri de traininguri pentru specialitatea de stomatologie și pentru managerii instituțiilor medicale și personalul medical din instituțiile medicale din R.Moldova. A fost susținută o teză de doctor, 7 teze de doctor se află în stadiul de finalizare și 57 teze de licență coordonate de membrii ai echipei de cercetare.